

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΣΚΡΑ

Το ΣΚΡΑ ΝΤΙ ΛΕΓΚΕΝ με υψόμετρο 1096 μέτρα δυτικά του Αξιού ποταμού, απότομη και βραχώδης περιοχή, αποτελούσε εξέχουσα αμυντική τοποθεσία και μεγάλης αξίας Βουλγαρικό παρατηρητήριο.

Ισχυρότατη αμυντική γραμμή με πλήθος τεχνικών έργων, χαρακωμάτων και ορυγμάτων επικοινωνίας, με διπλές και τριπλές σειρές συρματοπλεγμάτων, με πολυβολεία μέσα σε βράχους, ενισχυμένα με μπετόν ώστε να αντέχουν στις βολές του πυροβολικού και των όλμων και με δύο εις βάθος αμυντικές γραμμές.

Η σχεδίαση προετοιμασία της επιθετικής ενέργειας, ήταν η σπουδαιότερη από τις μεγάλες του Μακεδονικού μετώπου.

Η επίθεση θα διεξαγόταν από την Μεραρχία Αρχιπελάγους, σε συνδυασμό με διανυκτερεύσεις, ενός Συντάγματος της ΚΡΗΤΗΣ ανατολικά, και της Μεραρχίας ΣΕΡΡΩΝ δυτικά.

Στις 05:10 της 16ης Μαΐου 1918 άρχισε ισχυρός βομβαρδισμός της τοποθεσίας από το συμμαχικό πυροβολικό με αραιά διαστήματα τη νύχτα.

Στις 04:30 το πρωί της 17ης Μαΐου 1918 εντάθηκε ο βομβαρδισμός και ακολούθησε βολή κινητού φραγμού και εξόρμηση του Πεζικού της μεραρχίας Αρχιπελάγους υπό τον υποστράτηγο Δημήτριο Ιωάννου με τα τρία Συντάγματα παρατεταγμένα και διαταγμένα σε βάθος.

Τα ανατολικό άκρο του 6ου Συντάγματος με το 3^ο τάγμα στην Πρώτη Γραμμή. Το 2^ο Τάγμα σε εφεδρεία και το 1^ο Τάγμα προς κάλυψη του Συντάγματος Ανατολικά και σύνδεσμος με τη Μεραρχία της Κρήτης.

Τα επιτιθέμενα Τμήματα σε 15 λεπτά κατέλαβαν τους πρώτους αντικειμενικούς σκοπούς, εξουδετερώνοντας την εχθρική αντίσταση και συλλαμβάνοντας αιχμαλώτους. Μετά από 20 λεπτά ανάπαυσης και ανασύνταξης, το πυροβολικό μετέφερε τα πυρά στο δεύτερο αντικειμενικό σκοπό. Η επίθεση συνεχίστηκε με το 3^ο Τάγμα που κατέλαβε και τον δεύτερο αντικειμενικό σκοπό. Μετά από 15 λεπτά ανάπαυσης εγκατάστασης στις θέσεις του εφεδρικού Τάγματος συνεχίζεται η επίθεση με το 3^ο και 1^ο Τάγματα και στις 06:45 το Σύνταγμα ήταν κυρίαρχος της τοποθεσίας όπου οργανώθηκαν και απέκρουσαν αντεπιθέσεις.

Στο κέντρο το 1^ο Σύνταγμα Σερρών που είχε ενταχθεί στη Μεραρχία Αρχιπελάγους είχε διαθέσει το 1^ο Τάγμα στην πρώτη γραμμή και το 3^ο ως εφεδρεία. Παρά τις βαριές απώλειες από το εχθρικό πυροβολικό δεν ανέκοψε την εξόρμηση και κατέλαβε τους αντικειμενικούς σκοπούς.

Στα δυτικά το 5^ο Σύνταγμα Αρχιπελάγους, στις 04:55 με κάλυψη κυλινδρούμενο φραγμό και παρά τις βαριές απώλειες του εχθρικού πυροβολικού κατέλαβαν τα έργα του ΣΚΡΑ ΝΤΙ ΛΕΓΚΕΝ και μετά προωθήθηκαν στον δεύτερο αντικειμενικό σκοπό ΤΟΥΜΟΥΛΟΥΣ.

Στο Ανατολικό Μέτωπο ενεργούσε η Μεραρχία Κρήτης υπό τον υποστράτηγο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΤΗΛΙΑΔΗ που από τις 04:55 με το 7^ο και 8^ο Σύνταγμα κατέλαβαν τον πρώτο αντικειμενικό σκοπό (ΜΤΠΟΣ) και λόγω καθυστέρησης του τμήματος επιβραδύνθηκε η προβλεπόμενη επίθεση εναντίον της ΜΤΠΟΣΕΤ. Το 8^ο Σύνταγμα επιτιθέμενο κατέλαβε τον αντικειμενικό σκοπό και εγκαταστάθηκε εκεί παρενοχλούμενο από το εχθρικό πυροβολικό. Απώλειες: Τραυματίες 314 και νεκροί 71.

Στην ένδοξη αυτή μάχη, με το όνομα «Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΣΚΡΑ», οι ελληνικές δυνάμεις είχαν τις παρακάτω απώλειες: Τραυματίες 1777, αγνοούμενοι 164, νεκροί 338, μεταξύ αυτών και ο Διοικητής του 1ου Τάγματος Ταγματάρχης ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΤΠΑΓΙΑΝΝΗΣ που ο τάφος του βρίσκεται στα υψώματα του Σκρά.

ΔΗΜΟΣ
ΠΑΙΟΝΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
«ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»
ΧΑΝΙΑ

Εκδηλώσεις για την 97η επέτειο της Μάχης του Σκρά

Επίσκεψη του Ελευθερίου Βενιζέλου στο Μακεδονικό μέτωπο την περίοδο της Μάχης του Σκρά

Σκρά, 17 Μαΐου 2015

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Σας προσκαλούμε να τιμήσετε με την παρουσία σας τις εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται με την ευκαιρία της 97ης επετείου της Μάχης του Σκρα και την **Κυριακή 17 Μαΐου 2015**, στο Σκρα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

10:30 Δοξολογία στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Σκρα

11:00 Επιμνημόσυνη Δέηση στο Ηρώο πεσόντων

- Χαιρετισμοί από τους:
  - Υφυπουργό Μακεδονίας Θράκης, **Μαρία Κόλλια - Τσαρουχά**
  - Δήμαρχο Παιονίας, **Χρήστο Π. Γκουντενούδη**
  - Πρόεδρο Παραρτήματος Μακεδονίας Εθνικού Ιδρύματος «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», **Κώστα Νικολάκαρο**
- Πανηγυρικός της ημέρας από τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου Παιονίας, **Ιωάννη Παπαδόπουλο**
- Κατάθεση στεφάνων
- Προσκλητήριο πεσόντων
- Τήρηση ενός λεπτού σιγής
- Ανάκρουση Εθνικού Ύμνου
- Κατάθεση στεφάνων στην προτομή του Ελευθερίου Βενιζέλου

Θα ακολουθήσουν παραδοσιακοί χοροί στη πλατεία του χωριού από τον **Πολιτιστικό Σύλλογο ΣΚΡΑ**, την **Ένωση Κρητικών Συλλόγων Μακεδονίας** και την **Πανλεσβιακή Ένωση Θεσσαλονίκης**.

Ο Δήμαρχος Παιονίας
Χρήστος Π. Γκουντενούδης

Ο Εκπρόσωπος της
Τοπικής Κοινότητας Σκρα
Στέφανος Έππας

Ο Γενικός Διευθυντής του
Εθνικού Ιδρύματος «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»
Νικόλαος Παπαδάκης